

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

G 21.32

Hely

Idő

1927

Személy

Szerző:

Cím: Budapest Székesfőváros Elektromos Művei
Kelenföldi áramfejlesztő telepe

Forrás:

Nemzeti Ujság

Bp

(Hely)

1927. 10. 2.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Budapest Székesfőváros Elektromos Művei kelenföldi áramfejlesztő telepe

Budapest, Magyarország fő- és székvárosa közel egymilliónyi lakosságának világítási és egyéb házi áramfogyasztását, a helybeli kisipar majdnem teljes világítási és erőszükségletét, de a közép- és nagyipar világítási- és erőszükségletének jelentékeny hányadát is a főváros tulajdonát képező Budapest Székesfőváros Elektromos Művei látják el.

A főváros o hatalmas üzeme három áramfejlesztő teleppel rendelkezik. Ezek közül a legnagyobb és legmodernebb a lágymányosi holt Dunaág partján épített u. n. „Kelenföldi-telep”. Ez az áramfejlesztő centráló gépészeti berendezése minden tekintetben teljesen korszerű, el van látva a modern áramfejlesztő centrálék és a technikai haladás minden korszerű vívmányával.

Ezt a centrálét 1914-ben helyezték üzembe és pedig 2 drb 7500 lóerős gőzturbinával és a hozzá szükséges 4 drb. összesen 2000 négyzetméter fűtőfelületű kazánnal. Azóta 1916—17-ben, majd 1922—24-ben egy-egy 15.000 lóerős gőzturbinával bővült ki a telep. A kazánok száma 10-re emelkedett, összesen 6580 négyzetméter fűtőfelülettel. A két első gőzturbinára Molms-Pfenninger rendszerű, a másik kettő pedig Zoelly-rendszerű gőzturbinára, valamennyi Bláthy-féle generátorral közvetlenül kapcsolva. A gépházban elhelyezett e négy gépegyeséget láthatjuk Műmellékletünkben.

A szükséges gőz termelésére szolgáló kazánok a gépházra merőleges, két egymásután következő kazánházban vannak elhelyezve. A sznet kézierő használata nélkül a vasuti kocsiokból u. n. vagonbuktató segélyével ürítik ki a telep udvarán és innen a ferde szénszállító hidakon — amint ez a Műmellékletünk vezető

képen is látható — kerül a kazánok feletti tartányokba, az ugynevezett bunkerekbe és onnan a kazánok rostélyaira. A kazánok kivétel nélkül mind önműködő vándorrostély tüzeléssel, tülszevitővel, előmelegítővel (economiserrel) vannak el látva. A gőztermelés gazdaságosságát elősegítik a szokásos ellenőrző eszközök: gőzmerő órák, füstgázelemzők stb. Bemutatjuk továbbá az első kazánház folyosóját is a kétoldalt elhelyezett Babcock-Wilcox és Garbe rendszerű kazánokkal, a szénlevezető csövekkel és önműködő vándorrostélyokkal. A termelt gőz nyomása 15 atmosféra, a generátorok termelte áram 50 periódusú, 10.000 Volt feszültségű, háromfázisú váltóáram.

Ez a nagyfeszültségű áram a telep kapcsolóberendezésén keresztül kerül ki a nagyfeszültségű városi elosztó hálózatba, illetve a transzformátor-állomások utján a kisfeszültségű kábel- és légvezetési hálózatba.

A kapcsoló-berendezés a gépház homlokoldalán van elhelyezve. A nagyfeszültségű olajkapcsolók a földszinten vannak és befogadásukra az ugynevezett duróceliák szolgálnak.

A kondenzátorok hűtővíz-szükségletét a Duna partján elhelyezett szivattyúházban felállított körforgó szivattyúk szállítják a derítőmedencén keresztül. Az elhasznált hűtővizet az ugynevezett melegvíz-csatornán kerül vissza megint a Dunába.

A háború és a forradalmak utáni idők alatt bekövetkezett nagy ipari fellendülés miatt a főváros áramszükséglete is lényegesen megnövekedett. Az Elektromos Művek meglévő telepeinek teljesítménye kevésnek bizonyult, miért is szükségessé vált a kelenföldi áramfejlesztő-telepnek — amelynek egyrészt kedvező fekvése, másrészt eddigi berendezéseinek teljes korszerűsége predestinált a fejlesztésre — további kibővítése. Ezen telep bővítésével az Elektromos Művek ahhoz a céljához is közeledett, hogy a kevésbé gazdaságosan termelő telepek hálózatát foko-

zatosan, a sokkalta jobb hatásfokkal dolgozó kelenföldi telepre átkapcsolja.

Igy határozatotott el egy további és pedig 37.000 LE-s gépegyeségnek a felállítása. Ezen új gépegyeség, valamint a hozzátartozó berendezések befogadására szolgáló épületek bővítése, illetve építkezése még 1925-ben, a gépek szerelése viszont tavaly kezdődött el és jelenleg a befejezéshez közel áll. A kibővített gépház és az új egység szerelését Műmellékletünkben szintén bemutatjuk. Ezen új gépegyeséggel a telep teljesítő képessége 45.000 LE-ről 80.000 LE fölé fog emelkedni.

Ezen új turbógenerátor-egység kalorikus részénél alkalmazást nyernek a legújabb idevágó technikai vívmányok és pedig: a porszén-póttüzelés, salakgenerátor, léghevítők, a tápvíznek a turbinából

össesapolt gőzzel való előmelegítése, hőtárolók, „nagy nyomású” gőz használata, stb. Ezen berendezések hivatva lesznek az áramtermelés, mai nap egyáltalán elérhető, legnagyobb gazdaságosságát biztosítani.

Az új gépegyeséghez szükséges gőzt négy, egyenkint 1.000 négyzetméter fűtőfelületű kazán fogja szolgáltatni, melyek közül kettő Babcock-Wilcox, kettő pedig Hanomag-rendszerű. Az előbbieket a Ganz és Társa Danubius, az utóbbiakat pedig a Schlick-Nicholson gyár szállítja. Az egyik ilyen nagy nyomású Babcock-Wilcox-kazán szerelése Műmellékletünkben látható. Az új gépberendezés legfontosabb részét, a nagy teljesítményű 36.700 lóerős gőzturbinát, a *Láng L. Gépgyár Rt.* szállította. E gyárnak, mint a világ legnagyobb turbina szindikátusa, egyik tagjának, rendelkezésére állanak a vezető külföldi gyárak tapasztalatai és ez a körülmény, valamint a gyár 23 éves multja a turbinaépítés terén, eredményezték azt, hogy ily egység beszerzésénél más választás szóba sem jöhetett. A főturbina két-házas és 30.000 lóerőt, az előkapcsolt turbina 6700 lóerőt produkál, 380° C-ra túlhevített gőz és 35 atm. üzennyomás

mellett és e teljesítményével az ország leghatalmasabb, a rajta alkalmazott legmodernebb technikai újítások folytán elért 2.65 kg. HP/óránkénti gőzfogyasztásával pedig egyszersmind leggazdaságosabb gőzturbinája. *A géporrás előállításához 455.000 kg. nyersanyagra és mintegy 200 embernek egy egész évi munkájára volt szükség.*

A generátort a Ganz-féle Villamosági r.-t. gyártja. Mint fentebb említettük, ezen egységnél nagynyomású és pedig 38 (harmincegy) atmosféra üzennyomású gőz fog alkalmazást nyerni, szemben az eddigi egységek 15 atmosféra üzennyomású gőzével.

Az új gépegység, valamint a később még létesítendő további egység hűtővíz szükségletének ellátására szolgáló új vízműnek és pedig a Duna partján épülő második szivattyúháznak a vízkivételi művel és derítőmedencével együttes építkezése rövidesen szintén befejezést fog nyerni.

Ezzel az ötödik egységgel azonban a Budapest Székesfőváros Elektromos Művei korántsem fejezte be a kelenföldi áramfejlesztő telepének bővítését. A meglevő gépházat oly mértékben bővítették ki, hogy az a szerelés alatt álló, fentebb ismertetett ötödik egységen kívül egy további 37.000 lóerős gépegység befogadására is alkalmas. E további, vagyis hatodik gépegységet az Elektromos Művek a közelmúltban hazai gyáraknál már meg is rendelte és ezzel az új géppel e telepének teljesítménye jóval 100.000 lóerő fölé fog emelkedni.

A fentiekben nagy vonásokban ismeretjük a Budapest Székesfőváros Elektromos Művei kelenföldi modern áramfejlesztő telepét, melynek nagyszabású bővítési építkezései, valamint a mai technikai fejlettség legmagasabb fokán álló kalorikus és elektromos berendezése mind a magyar építő- és gépípar reprezentánsainak kiválóságát és versenyképességét hirdetik.